

2018

Elektronická fakturace -
Část 4: Směrnice pro interoperabilitu elektronických faktur na
přenosové úrovni

ČSN
CEN/TR 16931-4

97 9901

Electronic invoicing -
Part 4: Guidelines on interoperability of electronic invoices at the transmission level

Facturation électronique -
Partie 4: Lignes directrices relatives à l'interopérabilité des factures électroniques au niveau de la
transmission

Elektronische Rechnungsstellung -
Teil 4: Leitfaden über die Interoperabilität elektronischer Rechnungen auf der Übertragungsebene

Tato norma je českou verzí technické zprávy CEN/TR 16931-4:2017. Překlad byl zajištěn Českou agenturou pro standardizaci. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the Technical Report CEN/TR 16931-4:2017. It was translated by the Czech Standardization Agency. It has the same status as the official version.

Národní předmluva

Upozornění na používání této normy

Technická zpráva se vydává v případech, kdy se považuje za naléhavé poskytnout informace národním členům CEN/CENELEC, Evropské komisi, sekretariátu ESVO, evropským agenturám nebo externím orgánům na základě dat jiného druhu (získaných např. průzkumem) než ta, která se obvykle publikují jako EN.

Tato technická zpráva CEN/TR 16931-4 je vydána jako jedna z částí souboru evropských norem, vypracovaném na základě mandátu uděleného CEN Evropskou komisí a Evropským sdružením volného obchodu, a proto se přejímá pod označením ČSN CEN/TR 16931-4.

Tato česká technická norma přejímá dokument informativního charakteru, technickou zprávu CEN/TR 16931-4, vypracovaný v souladu s vnitřními předpisy CEN/CENELEC, část 2. Překlad byl zajištěn Českou agenturou pro standardizaci.

Související ČSN

ČSN EN 16931-1 (97 9901) Elektronická fakturace - Část 1: Sémantický datový model základních prvků elektronické faktury

ČSN P CEN/TS 16931-2 (97 9901) Elektronická fakturace - Část 2: Seznam syntaxí splňujících EN 16931-1

ČSN P CEN/TS 16931-3-1 (97 9901) Elektronická fakturace - Část 3-1: Metodika syntaktických vazeb základních prvků elektronické faktury

Vysvětlivky k textu převzaté normy

Pro účely této normy byly použity následující anglické termíny v původním tvaru, vzhledem k rozšíření těchto termínů v odborné komunitě a/nebo absenci českého ekvivalentu:

peer-to-peer

U vybraných zkratk v příloze B je kurzívou uveden český překlad, pokud existuje a je rozšířen v odborné komunitě, případně je doplněno vysvětlení dané zkratky, pokud český ekvivalent neexistuje nebo se nepoužívá.

Upozornění na národní poznámky

Do Evropské předmluvy byla doplněna národní poznámka upozorňující na vydání CEN/TR 16931-6.

Vypracování normy

Zpracovatel: Anna Juráková, Praha, IČ 61278386, Dr. Karel Jurák

Technická normalizační komise: TNK 42 Výměna dat

Pracovník České agentury pro standardizaci: Ing. Miroslav Škop

Česká agentura pro standardizaci je státní příspěvková organizace zřízená Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví na základě ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

TECHNICKÁ ZPRÁVA
TECHNICAL REPORT
RAPPORT TECHNIQUE
TECHNISCHE BERICHT

CEN/TR 16931-4

Červenec 2017

ICS 35.240.20; 35.240.63

Elektronická fakturace -
Část 4: Směrnice pro interoperabilitu elektronických faktur na přenosové úrovni

Electronic invoicing -
Part 4: Guidelines on interoperability of electronic invoices at the transmission level

Facturation électronique -
Partie 4: Lignes directrices relatives
à l'interopérabilité des factures électroniques
au niveau de la transmission

Elektronische Rechnungsstellung -
Teil 4: Leitfaden über die Interoperabilität
elektronischer Rechnungen auf der
Übertragungsebene

Tato technická zpráva byla schválena CEN dne 2017-05-14. Tato technická zpráva byla vypracována technickou komisí CEN/TC 434.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, Bývalé jugoslávské republiky, Makedonie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Srbska, Španělska, Švédsko, Švýcarsko a Turecko.

Evropský výbor pro normalizaci
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Řídící centrum CEN-CENELEC: Avenue Marnix 17, B-1000 Brusel

© 2017 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoliv formě a jakýmkoliv prostředky Ref.

č. CEN/TR 16931-4:2017 E

jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Evropská předmluva.....	5
Úvod.....	6
1..... Předmět normy.....	7
2..... Citované dokumenty.....	8
3..... Termíny a definice.....	8
4..... Problematika interoperability na přenosové úrovni.....	9
4.1..... Definice interoperability.....	9
4.2..... Aktuální tržní realita pro elektronickou fakturaci.....	9
5..... Směrnice.....	11
5.1..... Společná terminologie.....	11
5.2..... Osvědčené postupy pro přenos a souvisící síťové služby.....	11
5.3..... Využití běžných technologických standardů na přenosové úrovni.....	12
5.4..... Identifikace, adresování a směrování.....	12
5.5..... Autenticita a integrita.....	13

5.6..... Ochrana dat.....	14
5.7..... Důsledky služeb konverze formátu na přenosové úrovni.....	14
5.8..... Role vizuální prezentace (pro čitelnost) včetně „hybridních“ faktur.....	14
5.9..... Pokyny pro implementaci provozních modelů.....	15
5.10.... Potřeba právně závazných dohod na přenosové úrovni.....	16
Příloha A (informativní) Přehled právních předpisů.....	18
Příloha B (informativní) Zkratky.....	19
Bibliografie.....	21

Evropská předmluva

Tento dokument (CEN/TR 16931-4:2017) vypracovala technická komise CEN/TC 434 *Elektronická fakturace*, jejíž sekretariát zajišťuje NEN.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CEN nelze činit odpovědným za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv.

Tento dokument byl vypracován na základě mandátu uděleného CEN Evropskou komisí a Evropským sdružením volného obchodu.

Tento dokument je součástí souboru dokumentů, sestávajícího se z:

- EN 16931-1:2017 Elektronická fakturace - Část 1: Sémantický datový model základních prvků elektronické faktury;
- CEN/TS 16931-2:2017 Elektronická fakturace - Část 2: Seznam syntaxí splňujících EN 16931-1;
- CEN/TS 16931-3-1:2017 Elektronická fakturace - Část 3-1: Metodika syntaktických vazeb základních prvků elektronické faktury;
- CEN/TS 16931-3-2:2017 Elektronická fakturace - Část 3-2: Syntaktická vazba pro ISO/IEC 19845 (UBL 2.1), faktura a dobropis;
- CEN/TS 16931-3-3:2017 Elektronická fakturace - Část 3-3: Syntaktická vazba pro UN/CEFACT XML, meziodvětvová faktura D16B;
- CEN/TS 16931-3-4:2017 Elektronická fakturace - Část 3-4: Syntaktická vazba pro UN/EDIFACT INVOIC D16B;
- CEN/TR 16931-4:2017 Elektronická fakturace - Část 4: Směrnice pro interoperabilitu elektronických faktur na přenosové úrovni;
- CEN/TR 16931-5:2017 Elektronická fakturace - Část 5: Směrnice o používání odvětvových a národních rozšíření v souvislosti s EN 16931-1, metodika pro použití v reálném prostředí;
- FprCEN/TR 16931-6:2017 Elektronická fakturace - Část 6: Výsledek testování normy EN 16931-1 z hlediska její praktické použitelnosti pro konečného uživatele^{NP)}.

Úvod

Evropská komise uvádí, že „Masové přijetí elektronické fakturace v EU by vedlo k významným hospodářským přínosům a odhaduje se, že přechodem od papírových faktur k fakturám elektronickým se za období šesti let ušetří přibližně 240 miliard EUR.“ [1]. Na základě tohoto zjištění „Komise chce, aby se elektronická fakturace stala převládající metodou fakturace v Evropě do roku 2020“.

Jako prostředek k dosažení tohoto cíle má směrnice 2014/55/EU [2] pro elektronickou fakturaci při zadávání veřejných zakázek za cíl usnadnit používání elektronických faktur ze strany hospodářských subjektů při dodávání zboží, práce a služeb orgánům veřejné správy (B2G), stejně tak jako má za cíl podporu obchodu mezi hospodářskými subjekty (B2B). Konkrétně stanovuje právní rámec pro zavedení a používání evropské normy (EN) pro sémantický datový model základních prvků elektronické faktury (EN 16931-1).

V souladu se směrnicí 2014/55/EU [2] a po zveřejnění odkazu na EN 16931-1 v Úředním věstníku Evropské unie budou všichni veřejní zadavatelé a ostatní zadavatelé povinni přijímat a zpracovávat elektronickou fakturu, pokud:

- je v souladu se sémantickým obsahem, jak je popsáno v EN 16931-1;
- je zastoupena v jakékoli ze syntaxí určených v CEN/TS 16931-2, v souladu s požadavkem uvedeném v čl. 3 odst. 1 směrnice 2014/55/EU;
- je v souladu s příslušným mapováním definovaném v příslušné podčásti CEN/TS 16931-3 (všechny podčásti).

Žádost o normalizaci vydaná Evropskou komisí v souvislosti se směrnicí 2014/55/EU požadovala, aby CEN také vypracoval směrnici pro interoperabilitu elektronických faktur na přenosové úrovni, s přihlédnutím k potřebě zajistit autenticitu původu a integritu obsahu elektronických faktur, které jsou uvedeny v technické zprávě (TR).

Směrnice se týkají interoperability na přenosové úrovni pro faktury založené na modelu základní faktury a jejích syntaktických vyjádřeních, ve vztahu k zúčastněným obchodním partnerům a podpůrným subjektům. Mohou mít také širší uplatnění, které zahrnuje přenos elektronických faktur vydaných podle jiných norem a formátů, tzn., že jsou neutrální, co se týče obsahu a formátu faktur.

Směrnice pro interoperabilitu na přenosové úrovni (směrnice) slouží jako pokyn pro všechny zúčastněné strany, které využívají elektronickou fakturaci v rámci Evropské unie (EU) a Evropského hospodářského prostoru (EHP) a ve Švýcarsku. Jsou určeny obchodním partnerům, dodavatelům služeb a softwaru ve vztahu k přenosovým metodám nebo síťovým řešením, které používají nebo podporují, s cílem podpořit přijetí a další rozvoj osvědčených postupů, doporučení a norem pro přenosovou úroveň. Záměrem je podpořit účinné, nákladově efektivní a široce dostupné postupy a služby e-fakturace.

Předpokládá se, že některé skupiny zúčastněných subjektů, jako jsou malé a střední podniky (MSP) a menší zadavatelé, mohou shledat tuto směrnici ze své podstaty technicky náročnou a v praxi nepřístupnou. Tato skutečnost je zohledněna, a proto je důležité, aby na kontextově specifické úrovni, např. na úrovni členských států nebo na úrovni odvětví, tvůrci politik, větší zadavatelé, zástupci MSP a sdružení obcí, podpůrné vládní agentury, profesionální poradci a poskytovatelé služeb a řešení převzali odpovědnost za vedení těchto organizací v souvislosti s touto směrnicí. Z povahy této směrnice vyplývá, že poskytnutí dalších konkrétních instrukcí malým a středním

podnikům a menším zadavatelům nemůže být provedeno na evropské úrovni, ale spíše na národní a sektorově specifické úrovni.

Doporučuje se, aby účastníci trhu přijali směrnici obsaženou v tomto dokumentu, a to takovým způsobem, aby oddělené a konkurenční přístupy, řešení a sítě našly společnou řeč na přenosové úrovni a aby na tomto základě byli obchodní partneři schopni spojit se vhodným způsobem s maximálním počtem svých protistran. Směrnice ponechávají co nejvíce aspektů na volbě nebo na hospodářské soutěži s tím, že se zaměřují pouze na ty rysy přenosu, které jsou nezbytné k vytvoření interoperability.

Předpokládá se, že velký počet instancí sítí a síťových řešení směrnicí schválí a přijme. Existuje zřetelné oddělení mezi směrnicí a návrhem a implementací jednotlivých síťových a přenosových řešení, která sahají od používání „otevřeného“ internetu přes virtuální privátní sítě až po řízené služby. Směrnice je neutrální, pokud jde o jednotlivé modely interoperability, které trh vyvíjí a používá k urychlení masového přijetí elektronické fakturace.

Kromě členů CEN/TC 434 a příslušných národních normalizačních organizací (NNO) proběhly konzultace také s těmito zúčastněnými stranami:

- Evropské mnohostranné fórum pro elektronickou fakturaci;
- útvary Evropské komise odpovědné za velké pilotní projekty EU, konkrétně e-SENS - DIGIT, DG CONNECT, DG GROW, a za Nástroj pro propojení Evropy (CEF) byla konzultována Infrastruktura digitálních služeb pro elektronické doručování;
- asociace OpenPEPPOL;
- Evropské sdružení poskytovatelů služeb elektronické fakturace (EESPA).

1 Předmět normy

Tato technická zpráva doporučuje soubor směrnic pro zajištění interoperability na přenosové úrovni, které mají být použity ve spojení s evropskou normou (EN) pro sémantický datový model základních prvků elektronické faktury a další související dokumenty. Směrnice jsou svou povahou nezávazné a nic nepředepisují.

Tato směrnice bere v úvahu následující aspekty:

- 1) doporučení nejlepších postupů pro použití na přenosové úrovni;
- 2) podpora interoperability mezi všemi stranami a systémy, které potřebují komunikovat, a v rámci různých běžně užívaných provozních modelů;
- 3) zajištění rovných podmínek pro různé provozní modely a dvoustranné implementace a pro využití stávajících a budoucích infrastruktur, které podporují elektronickou fakturaci;
- 4) podpora společné terminologie a nepatentovaných norem pro přenos a související oblasti;
- 5) zajištění autenticity původu a integrity obsahu elektronické faktury;
- 6) poskytování pokynů pro ochranu osobních údajů, o umožnění konverze formátu a o čitelnosti e-faktur, včetně případného použití čitelné vizuální prezentace;
- 7) poskytování pokynů pro identifikaci, adresování a směřování;
- 8) identifikace požadavků na silné právní rámce a mechanismy správy a řízení;
- 9) rozpoznání rolí obchodních partnerů, poskytovatelů řešení a služeb a poskytovatelů související infrastruktury.

Cíle této směrnice jsou následující:

- 10) podpořit implementaci směrnice EU 2014/55/EU o elektronické fakturaci a modelu základní faktury;
- 11) navrhnout osvědčené postupy a doporučení týkající se norem k umožnění elektronické výměny elektronických e-faktur a souvisejících dat mezi účastníky poskytnutím základu pro interoperabilitu na přenosové úrovni na základě společných požadavků a scénářů;
- 12) usnadnit přímé zpracování (STP) ze strany hlavních aktérů dodavatelského řetězce (kupující, prodávající, daňové úřady, zástupci, banky, poskytovatelé řešení a služeb atd.);
- 13) poskytnout soubor nepreskriptivních a nezávazných směrnic a doporučení použitelných pro všechny běžné provozní modely pro výměnu a přenos elektronických faktur, které současně poskytnou doporučení specifická pro každý ze společných provozních modelů.

Pro dosažení těchto cílů jsou směrnice založeny na následujících požadavcích a hlavních zásadách:

- 14) nutnost zajistit přenos elektronických faktur a souvisejících dokumentů ze systému vysílajícího obchodního partnera do systému přijímajícího obchodního partnera, včetně problematiky přenosu v rámci jakékoli zprostředkovatelské platformy;

- 15) nutnost umožnit kterémukoli prodávajícímu v jakékoli evropské zemi (EU, EHP a Švýcarsko) dodávat faktury jakémukoli kupujícímu na libovolném místě v jiné evropské zemi (EU, EHP a Švýcarsko);
- 16) nutnost podporovat všechny společné fakturační procesy a provozní režimy;
- 17) nutnost kompatibility se stávajícím právním a regulačním prostředím pro výměnu elektronických faktur a souvisejících dat;
- 18) nutnost podporovat evropskou normu a ostatní společně přijaté normy;
- 19) nutnost zajistit možnost podpory výměn jiných dokumentů než elektronických faktur;
- 20) nutnost stanovit jasné hranice mezi oblastí kooperativní a oblastí konkurenční;
- 21) nutnost umožnit konkurenci mezi poskytovateli obchodních modelů, řešení a služeb a podporovat inovace;
- 22) nutnost zajistit, aby evropské dodavatelské řetězce zůstaly integrovanou a konkurenceschopnou součástí globální ekonomiky;
- 23) nutnost podporovat síťové účinky, které vedou k rozvoji kritického množství, jakmile se elektronická fakturace bude stávat dominantním způsobem fakturace (síťové účinky mají za následek, že se služba stává cennější, protože ji používá stále více obchodních partnerů, což vytváří další podněty a impulsy pro přijetí).

Následující položky jsou považovány za součást hospodářské soutěže, a proto nejsou předmětem doporučení:

- 24) Soukromý prostor subjektu: soukromý prostor subjektu znamená interní funkčnost nebo chování každého jednotlivého odesílatele a příjemce faktur a jejich poskytovatelů řešení a služeb.
- 25) Schémata a komunitní řešení: jak je popsáno výše, vytvoření této směrnice pro interoperabilitu na přenosové úrovni je považováno za kooperativní činnost. Jednotlivá schémata, provozní modely, sítě a řešení založené na využívání sítí na evropské, národní, globální nebo odvětvové úrovni jsou pro účely této směrnice považovány za součást hospodářské soutěže.
- 26) Volba sítí a technických řešení: využití jakéhokoli konkrétního síťového nebo technického řešení jakoukoli komunitou či dvojicí poskytovatelů služeb je soukromá konkurenční záležitost.
- 27) Nabídka služeb: skutečné využití směrnice v souvislosti s nabídkou obchodních služeb je obchodní činnost, a proto není předmětem této směrnice.
- 28) Obchodní integrace: integrace služeb s jinými procesy, systémy nebo řešeními jsou součástí hospodářské soutěže, stejně jako ukládání a archivace.
- 29) Cenová politika: cenová politika a smluvní ujednání v jakékoli formě jsou součástí hospodářské soutěže.
- 30) Dodržování zákonných a daňových předpisů: opatření přijatá k zajištění souladu se zákonnými a daňovými požadavky jsou soukromou povinností daňových subjektů.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.

[NP](#)) NÁRODNÍ POZNÁMKA CEN/TR 16931-6 byla vydána v říjnu 2017.